

شهرداری و وظایف آن

شهرداری معادل لغت انگلیسی (Municipality) است و به ناحیه ای اطلاق می شود که در آن، یک انجمن مربوط به شهر، دارای صلاحیت اعمال قدرت سیاسی بوده و خدمات دولتی محلی را مانند فاضلاب، پیش گیری از جرم و جنایت و خدمات آتش نشانی به عموم ارائه می دهد.

در ایران، طرز تلقی عامه مردم از شهرداری ها با آنچه که این سازمانها برای رسیدن به اهداف مورد نظر به وجود آمده اند بسیار متفاوت می باشد. از نظر عامه، شهرداری نهادی خدماتی است و این موضوع، جایگاه آن را به سطح بسیار پایینی تنزل داده است. در نظر عامه شهرداری سازمانی است که خدمات شهری ارائه می دهد و بهای آن خدمات را دریافت می کند.

در حقیقت، در تعریف شهرداری می توان آن را سازمانی غیردولتی و غیرانتفاعی و مردمی دانست که اداره و مسؤولیت و مدیریت امور شهری را با مجوز دولت و با امکانات مردمی به دست آورده تا به منظور ایجاد و اداره کردن تأسیسات عمومی و وضع و اجرای نظامات شهری و تأمین نیازمندیهای مشترک محلی فعالیت کند و هزینه خدماتی را که به آن واگذار گردیده با اسلوبی منطقی و عادلانه بین سکنه شهر و استفاده کنندگان از خدمات تقسیم نماید.

تعریف کلی و اساسی شهرداری در ایران اینگونه می باشد: شهرداری موسسه ای عمومی، غیر دولتی و مستقل است که به موجب قانون در شهرها تشکیل می شود و عهده دار امور محلی و اداره خدمات به شهروندان و سکنه شهری می باشد. به موجب ماده ۳ قانون شهرداری، شهرداری شخصیت حقوقی مستقلی دارد.

در ایران در سال ۱۲۸۶ شمسی نخستین قانون شهرداری به نام قانون بلدییه به تصویب رسید. در سالهای ۱۳۲۸، ۱۳۰۹، ۱۳۰۸، و در نهایت ۱۳۳۴، اصلاحاتی در این قانون صورت پذیرفت و قانون مدون سال ۱۳۳۴ به عنوان آخرین قانون، مورد استناد شهرداریها قرار گرفت. طبق این قانون، شهرداری مسؤولیت تمامی امور شهری اعم از آموزش، بهداشت، آب، برق و ... را بر عهده داشت. متأسفانه به مرور زمان بخشهایی از وظائف مندرج در این قانون از شهرداری منتزع شد و به نهادهای دیگر واگذار گردید.

شهردار

اجرای تصمیمات شورای شهر به عهده اداره شهرداری است که در راس آن شهردار قرار دارد. شهردار، عامل و مجری تصمیمات شورای شهر است و به وسیله شورای شهر انتخاب، و در صورت تشکیل نشدن شورای، توسط وزیر کشور انتخاب می شود.

انتخاب شهردار به مدت ۴ سال و معرفی او به وزیر کشور و هم چنین عزل شهردار از اختیارات شورای شهر می باشد.

شهردار نباید صاحب مؤسساتی باشد که تمام یا بخشی از نیازهای عمومی حوزه عمل شهرداری را تأمین می‌کند و همچنین شهردار در زمان تصدی شهرداری، نباید عضو هیأت مدیره یا مدیر عامل مؤسسات مذکور باشد.

وظایف شهرداری

- ایجاد خیابان ها ، کوچه ها و میدان ، پارک ها و باغ های عمومی ، مجاری آب ، معابر و پیشنهاد اصلاح نقشه شهر و ...
- تنظیم و نگه داری و تسطیح معابر و اماکن عمومی مردم و مجاری آب های سطحی و فاضلاب های سطحی
- همکاری در امر مراقبت امور بهداشتی و کنترل بازار با ارگان های ذیربط
- جلوگیری از گدایی و وادار داشتن گدایان به کار
- حفظ اموال منقول و غیر منقول شهر
- ایجاد تاسیسات غسالخانه و کشتارگاه های بهداشتی
- تنظیم بیلان و دخل و خرج شهرداری
- انجام معاملات طبق قوانین جاری شهرداری
- نظارت بر اوزان مقایسه در سطح شهر
- تهیه آمار مربوط به امور جمعیتی شهری و موالید و متوفیات جهت استفاده برنامه های شهری
- جلوگیری از بیماری های مشترک اپیدمی حیوانات و انسان با همکاری موسسات بهداشت و درمان مانند هاری در امر دفع و معالجه
- مقررات صنفی صدور جواز کسب
- صدور پروانه ساختمانی و جلوگیری از تاسیسات غیر مجاز
- رفع مزاحمت های ساختمانی و جلوگیری از سد معبر
- وصول عوارض طبق مقررات مصوب
- وضع مقررات خاص برای نام گذاری های اماکن شهری
- آسفالت خیابان ها و پیاده روها
- جلوگیری از وسائل آلوده کننده و دودزا به همراه دیگر ارگان ها